

„TO JSEM SI OBLÍBIL“

Čtení Písma sv.: Matouš 9,9-13.

Písňě: 209., Ž 72., 680., 240., 690., 487.

Text kázání: **Jeremiáš 9,22.23**

Toto praví Hospodin:

Ať se moudrý nechlubí svou moudrostí,

ať se silák nechlubí svou silou,

ať se boháč nechlubí svým bohatstvím.

Chce-li se kdo něčím chlubit, ať se chlubí, že je prozíravý a zná mne; neboť já Hospodin prokazuji milosrdenství a vykonávám na zemi soud a spravedlnost;

to jsem si oblíbil,
je výrok Hospodinův.

Od samého začátku je to dost příkré. Jako když musíte překročit hodně vysoký práh. Hospodinovo slovo nejdřív oznámí rozhodnutí, a teprve potom zdůvodní, proč. A Boží prorok se za tu příkrost zapomněl omlouvat. Jenom to jedno po druhém sděluje, seká to jak Baťa podrážky. Ať se moudrý nechlubí svou moudrostí, ať se silák nechlubí svou silou, ať se boháč nechlubí svým bohatstvím.

V tu chvíli se vám vnutí známá slova velikána našich dějin. Člověk mívá chuť říci: Jenže, když se ti pánové nepochválí sami, kdo to udělá za ně?

Budiž – siláctví, případně moudrost a případně vychytralost, to se kdysi dalo a dodnes dá dobře použít. Dá se to použít jako dobře prodejné zboží. Kdo si dá záležet, budou ho s tím uznávat. Tak se, chlapče, snaž a někam to dotáhneš.

Jenže prorok přišel s tvrzením, že je tam cosi špatně. A to kvůli tomu, co praví Hospodin. Ne kvůli společenským pravidlům. Ne kvůli zákonům o reklamě. Jak chytrák, tak svalovec, ale i ten, co se z něj sypou peníze, jako by ještě cosi postrádali. Cosi jim schází, aby chloubka mohla přestat znít falešně.

Prý to prorok vyslovil v čase navenek docela poklidně. V judské zemi to údajně už pár let vypadalo docela uspokojivě. A jako že není čeho se kde obávat, prosperita je tady, stačí prý si vyhrnout rukávy – a ovšem najít si ty správné spojence – to se vždycky rozumí samo sebou. Chytří, silní a bohatí mají otevřenou cestu. Přidejte se a budoucnost je vaše.

To i nám občas někdo buduje iluzi bezpečného světa. Nic prý nehrozí. Klídek, klídek. Kdo o tom pochybuje, kazí hru.

Nechce se mi shromažďovat a přednášet doklady o tom, že v bezpečném světě nežijeme. Už dost dlouho se to prostě ví. Kdo nepochopil, může si hrát na chytřejšího, silnějšího, bohatšího.

Bible to odkrývá jako neúčinné. Ale když přijde s výzvou nechlubit se tím, přidá potom i to své „proč“. Není to postoj těch, kdo vědí, že je stejně všechno jedno. Není to postoj těch, kdo se těší, až se sousedům zas bude dařit zle, protože už je to donebevolající, jak se lidi dnes mají dobře. Lhostejnost a závist si musí hledat oporu jinde. Svědectví Božího slova se vztahuje k tomu, co má cenu, co má cenu pro budoucnost, co nevede ke zlému a k zániku, ale k dobrému a k životu.

Ať prý se s tím lidé neskrývají. Ať se chlubí člověk, který objevil, co je hodnotné. Ať to dává najevo.

Ať se chlubí, že zná Hospodina.

Ono je to dost jinak, než když vás někdo poučuje, jak prý má vlivné známé. Znat Hospodina je možné, ale jen tak, že on sám sebe lidem přiblíží. Nekoupíme si ho. Neuděláme si z něj kamaráda. Nezískáme si ho jako spojence. Je neuchopitelný. Představuje tajemství, které není vymyšleno lidmi, neboť je odjinud. Kdo by se toho chtěl zmocnit, zjistí, že se dotkl věcí děsivých a hrozných.

A kdo by to chtěl pro jistotu obejít, zjistí, že se minul cílem. V tajemnosti a neuchopitelnosti se kdosi ujímá našich lidských záležitostí. Kdosi neznámý nám zasahuje do našeho světa, a tak ho začínáme poznávat. V poznávání Hospodina jsme zatím nejdál na samém začátku.

Znát Hospodina to je přesvědčovat se o tom, co uvádí mezi lidmi ve skutek. „Já Hospodin prokazuji milosrdenství a vykonávám na zemi soud a spravedlnost. To jsem si oblíbil.“ Tak se nám Bůh Staré i Nové smlouvy dává představit.

Prokazuje milosrdenství. Milosrdenství je slovo, které nám pravda zní tak trochu nedělně kostelně. Ale vy jste čtenáři Písma svatého a víte, že ono to znamenalo nikoli náboženský a sváteční, ale všední, každodenní postoj. V našem slovníku bychom si mohli na jeho místo aspoň na chvíli dosadit slovo lidskost. Milosrdný člověk je velmi prostým způsobem lidský. Nevytahuje se, neohrnuje nos nad obyčejností těch, které denně potkává. Milosrdenství hledá pro lidi cestu, jak dál.

Náš Bůh se zastává lidských postojů, překáží nelidským. Hodí se mu k tomu jak ti, kdo jsou nábožensky založení, tak ti, kdo zřejmě nejsou. Zpráva o něm vždycky překážívala možnosti udělat si zasvěcenecké bratrstvo. Žádný tajný spolek vyvolených Pán Bůh nepotřebuje. Když on jedná, může u toho být každý. A ovšem – říká-li kdo, že by jako rád věřil, ale nedokáže to, odpoví mu Písmo, že ale dokáže jednat milosrdně. Není nikdo, kdo by toho nebyl schopen.

Odtud prorocká řeč pokračovala: Hospodin je u toho, když se odstraňuje křivda a poskytuje zastání. To je obsah starozákonních výrazů soud a spravedlnost. A prý: toho je třeba si hledět. To je skvělá příležitost i pro toho moudrého a silného a bohatého. Tady prý je oč se snažit. A tak se tu lidem společně ozývá: pojdte to zkusit.

Kdosi je Pán nad věčností, a ustavičně nám zasahuje do toho, co je nejen časné, ale skutečně každodenní. Ani se to nedá nastavit jaksi dopředu, naprogramovat jako termostat na ústředním topení, aby to aspoň pár týdnů běželo samo. A náš Bůh denně znovu přichází a vzkazuje nám, abychom při tom přece byli s ním.

Proč?

I odpověď na to se u proroka objevila. Nejprve tam zní jenom jako suverénní oznámení. To jsem si oblíbil, je výrok Hospodinův. Však jistě, nám se Pán Bůh nemusí z ničeho zodpovídat.

Jenže: pro koho si to oblíbil? Komu to dává oznámit? Koho přemlouvá, aby se dal zavolat a byl u toho? Ke komu přistupuje jako milosrdný? Pro koho požaduje soud a spravedlnost? Ta suverénní věta ve svém důsledku znamená: Oblíbil jsem si vás.

Hospodin, Bůh Izraele, si nás oblíbil. Bůh, Otec Ježíše Krista, si k nám hledal a našel cestu. Hledá si k nám a nachází cestu. Nečeká, až se nám podaří, až budeme chytří a silní a bohatí.

Příběh Pána Ježíše to ukázal. Ježíš Kristus k nám přišel jako chudý. Neprosazoval se nikdy na ničí úkor. Nezařídil si chytře, aby neměl starosti a všecko mu prošlo.

Ať se nikdo nechlubí tím, co už si vypěstoval a už to má a dalo by se mu to závidět. Ať prý se raději ohlédne, zda ještě máme co čekat.

Máme co čekat. Nejsme u konce, protože Bůh s námi ještě neskončil. Zastává se lidí, zastává se nás. Prokazuje milosrdenství, znovu a znovu, denně, vstupuje nám s ním do světa a dává najevo, že je potřeba je uskutečňovat. Překáží pokřivenosti, sobectví, lhostejnosti, a činí to vytrvale.

Kdo se o tom dal přesvědčit, kdo se pro to dal Pánem Kristem získat, zjistí záhy, co tím sám nezískal. Nezískal povznesenost. Nezískal jistotu, že on je lepší. Nezískal schopnost nedělat chyby – a udělá jich na kila. K tomu Hospodinovo slovo připojilo: ať prý se takový člověk tím chlubí. Ať se chlubí, že zná Hospodina. On prokazuje milosrdenství, a tak vykonává na zemi soud a spravedlnost. To si oblíbil.

Pokoj Boží převyšující každé pomyšlení nechť střeží vaše srdce i mysli v Kristu Ježíši. Amen